

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

RONDALLA.

L' historia que 'ls vaig á contar no es cap romanso, vá passar aquí á Barcelona en aquells temps que 'ls aguts tenian més feyna qu' are: agafavan á tot bitxo viuent, feyan rondas com los municipals de nit, pero, com aquestos, no s' entretenian en custodiar carretons per agafar gossos. En aquells temps á la nit tothom devia portarse 'l fanalet per anar pél carrer. Ab aixó hem adelantat un xich; avuy sols ne portan los carreters quan ván ab lo carro.

La campana de l' iglesia de S. Pau tocà las déu, tothom ja era a jéure. Sols estava pels carrers a'gun embossat que las entrava de misteri los gossos que visitavan los recons d' escombrerias y la ronda que feya la passada.

Los carrers estavan foscos y 'l cel núvol, las cases semblava que tenian una capa de negre y unas s' alsavaven imponents en l' obscuritat y altres baixas semblavan arrupirse á son costat: los balcons tancats y barrats, y las finestras, las altas ab gelosias y las baixas ab reixa de ferro, tampoch eran obertas.

Un embossat fins al nas s' adelantá cap una casa, 's traguer un pito de la butxaca y busà tocant á soch, sortint una noya á la finestra poser per enterarse d' hont era 'l soch per anar á buscar ayuga; pero al veure al cavaller coneixent qu' era la senya, vā dir:

—Espérat, Manfredo, que acabi de fer las fregas al pare y baixo.

—No estich aquí per esperarme per las fregas del sogre; baixa que vol ploure y 'l lloguer del caball corre.

Se tancà la finestra y 's quedá 'l caballer esperant; pero veient que tardava á sortir la dama del seu nègoxi y 's feya malbè 'ls talons de las botas picant, torná a toca 'l pito, tant, que 'l sogre, que crech no era al llit y no estava per musicas, sortí á la finestra á veure què passava, no sens' que sa filla l' estirés per las mànigas dihentli que l' ayre l' hi seria dolent pél reuma.

La demés gent del veynat, no s' doná la pena d' alsarsse del llit per véure que passava, pues en aquella època, qualsevol vehí, estava exposat á rebre per la cosa més minima.

—Minyo, qu' hém de fer? cridá 'l pare de la noya dirigintse al embossat.

—Que burro soch, féu aquest tot baix, he despertat al gueto; pero afegí cridant per arreglar la cosa: Fiquéus din're que això no vā ab vos ó sinó per las vostras costellas que no 'os deixo un vidre sense en la casa.

—No seréu caballer, sinó algun dependent llaunder, quan aixis parléu, que un noble no s' entreté en amenaçar á la gent, ni com un brivall amohina al veinat tocant lo pito.

—Que no soch caballer? Més que vos. ¿No coneixéu al comte Manfredo? jo soch.

—Déu, quina sospita! A pesar de ma prohibició 'm rondon la filla.

—Y bén net.
—Esperéume y veurém si vos faig marxar ab la qua entre las camas.

—Qu' hēu menjat fideus, sogre, que estéu de tant mal humor? Baixéu, que si vos mato, no podreu eutanararme la dona quan siga casat ab la vostra filla.

Y del dit 'l fet, baixá 'l vell ab la espasa á la mà y 'l comte Manfredo, tirant á terra la capa, desenvayna la seva y patantim patantim, n' amagá un pam en la fieuura del gueto que caygùe á terra com un sach de pastatas, cridant: ¡Assessí, que'n menjáras pocas de sopas!

Mentre tant sa filla encenia un parell de culs de ciri del muliment á un S. Cristo y s' arrencava 'l pél del cap, qu' era una llàstima.

—Bona 'l hem feta Geroni, cridá 'l comte entrant en la casa del vell: per aquí 'm perdre... com un hom no sab las tasquerias... Y topant per tot, arribá al quarto de la seva dama que posava oli á la llantia.

—Tú, Manfredo?

—Si, titona.
—Y 'l pare?

—Per ara bé, descansa; mes no 'm vinguis ab cosas de familia, ja sabs que aborreixo la parentela.

—¡Manfredo, tú 'l has mort!

—Ja veurás noya, estás per molts romansos, vina ab mi que es tart.

—¡Pare!

—¡Sévas! Vina, no somiquis que 'l temps passa.

Y agafantla, se 'l emporta mitj morta y 'l altre part viva, sortint al carrer y dirigintse dret al portal. Arribats que hi foren, en Manfredo, que s' entenia ab lo cabó de guardia, aquest 'l hi obrí 'l portal, 'l hi doná en cambi mitja pela y montant los dos en un caball que tenia lligat en un recò, se las guillaren á tot drap.

—Ahont aném? preguntá la dama?

—A la torre del oncle, ahont podrém passar uns quants dias dantnos la gran vidassa, y que si no m' enganyo podrém culir cargols en arrivantbi, perque 's prepara pluja.

—Oy qu' es vritat, que 'm fan mal los ulls de poll.

Durant aquest temps lo cel s' enfosquí més; al lluny ja se sentian 'ls trons y algun qu' altre llampech virolat, que s' havia escapat de la colla, rattlava de tant en tant l' espay com si 'l cel fos un rascador de caps de mistos y 'ls llamps mistos del Globo de Valencia.

Comensá á ploure cayent unes gotas com truitas (no á la francesa, de las altres) semblava que 'l ayuga la daván per mort de Deu, los trons aixordavan las orellas y 'ls llampechs s' atrapavan. L' atmosfera estava carregada de electricitat que pareixia que á can Dalmau s' havia traslladat á la falda de Montjuich.

Lo caball corria qu' era un gust y la dama plorava qu' era un fastich pensant ab son pare; lo caballer recordava 'l dolor reumàtic del sogre que tomant la pluja devia semblá una penca de bacallà en remull y s' escruixia al pensar ab la maledicció que l' hi havia enjegat á tall d' amenaça.

Y 'l caball corria, corria y la tempestat no minbava 'l mar, enrogit pels llampechs, estava fet una furia y 'l guerrero dugas, per no poder detení 'l caball, que per la gran corredissa que havia fet tenia set y 's tirava al mar per béure.

De prompte una colla de llampechs com aquells de teatro caygue prop d' ells, com si desde 'l cel juguessin á véure qui 'ls ensertava y 'ls trons resonaren terribles semblant á las riallas del sogre que desde l' infern se trencava de riure al veure la seva venjança completa....

Desde llavors per 'llá l Morrot en las nits de tempesta se senten uns crits com si la parella estés encarriall i 'ls hi fessin mal las costellas de la cayguda: y 'l mar que 'ls guarda en sas entranyas los puja á la superficie per ensenyarlos, com si fossen reliquias de Santa Lucía, ó com si volgués fer la competència, ensenyant fenòmenos ó peixos estranys, á las barracas de la plassa de Catalunya.

Noi de la Tuyas.

TEATRO CATALA.

JUDITH DE WELP, DE D. ANGEL GUIMERÀ.

Guimerà es un poeta de fibra, l' altre dia ho deyam. Havia guanyat joyas en los Jochs Florals, alcansant lo titol de Mestre en Gay Saber; no havia encare la séva musa trepitjat las taulas, sinó en familia. De la tragedia *Gala Placidia* vā donar-se 'n una representació per convit en lo Teatro Principal. Sa nova obra *Judith de Welp*, vā representar-se també per amichs del autor, en un teatre de Canet de Mar, alcansant un èxit extraordinari.

Una cinquantena de companys van tras adarse á aquella pintoresca vila, per representar ó veure la tragedia de 'n Guimerà. Joseph Blanch vā deixar per un dia 'ls seus malalts, y representá 'l paper de Compte Bernart; en Toda, que acabava de arribar del seu consulat de Shangay (Xina) tenia fam de representar en català y s' encarregá del paper de Carles lo Calvo; en Joseph Ixart s' feu de trovador. Los papers restants estaven confiats á altres amichs del autor, y per fer las cordo qu' era la Pi.

Entre 'ls expedicionaris hi havia en Frederich Soler, que participant del entussiisme general, obri las taulas del Teatro Romea á la tragedia de 'n Guimerà, acte que 'l honra y pel qual l' hi tributo un noble aplauso.

Lo públich de Barcelona, es no obstant molt diferent del de Canet de Mar. A fora sol haverli més bona fè que á ciutat. Representar una tragedia, té poca cosa de particular; pero quan aquesta es obra de un poeta que no transigeix ab los gustos del públich, que no

pensa ab les facultats dels actors que han de interpretar sa producció, y en la qüestió de llenguatge, mante'eb fermesa 'ls mollos que s'estilan en los Jochs Florals, se necessita una gran forsa per sobreposar-se.

Y just es dir que l'autor de *Judith de Welp* ha triunfat.

L'acció de l'obra 's remonta als perturbats temps de l'edat mitja. Judith de Welp, esposa de Ludovich Pio, suposa l'autor que ha tingut amors adulters ab lo comte Bernart, dels quals v'neixen l'heré al trono, Carles lo Calvo. Vol la fatalitat que aquest s'enamori de una filla legítima del mateix Bernart, y 's disposa a casars' hi, omplint d'horror á la seva mare qu'ella sola comprén l'impossibilitat de aquest casament, impossibilitada al mateix temps de confessar al seu propi fill la seva vergonya, tant més quan una confessió podria costarli la corona.

Això y una antiga rancúnia de un trovador, molt agre per ser molt vella, forman los fonaments de la tragedia, que 's desenvolupa majestuosa, adquirint las passions y 'ls personatges gran relleu, fins al final del acte segon, de conmovedor efecte, per lo inesperat, en lo qual la filla del comte Bernart, després de salvar a son pare darrera de un tapis, al comprendre l'impossibilitat del amor que professa á Carles, pren lo veneno (l'autor diu *veri*) que Judith de Welp destinava á dit comte, per lliurarlo de morir á mans de son propi fill irritat.

Aquest moment es verdaderament tràgic, y l'públic conmogut, aclama á l'autor, que ha trobat un efecte nou per medi del qual desenllassa un problema pavorós, circundant la noble figura de la filla del comte Bernart, ab l'aureola de un generós y voluntari sacrifici.

Un autor expert hauria condueit la tragedia de manera que aquest efecte 's hagués coronada. L'autor de *Judith de Welp* ha escrit un acte tercer, en lo qual, en lo moment del enterrament de l'infortunada donzella, Carles mata al comte Bernart, y 'l fa rodar dientre de la sepultura oberta per rebre 'l cos de sa estimada. Després sab que acaba de matar al seu pare. Ell experimenta una gran sorpresa y un terrible sentiment; pero l'públic ni pensarhi. Per què? Perque l'públic sabia de sobras lo que l'rey Carles ignorava, y un dels secrets del teatro consisteix en las sorpresas. Quanta diferència entre l'acte segon y l'acte tercer de la tragedia! L'efecte de la mort de la donzella entra pel cor; l'efecte de la sepultura, entra p'ls ulls.

No vol dir això que l'obra de 'n Guimerá no valga: si després del acte segon encara creixia, seria un'obra mestra, de la qual podria enorgullir-se l'escena catalana. Mereixeria 'ls honors de la traducció, y 'l de ser apadrinada per las notabilitats de to's los teatros. Avuy es un'obra notable, impregnada de virilitat, de vigor dramàtic y d'inspiració.

Al autor l'hi falta encara experiència: alguns recursos s'explican ab dificultat, perque al poeta, desitjós de volar, no l'hi agrada entretenir-se en rastreiras explicacions. Cómo se comprén que l'trovador, que tant v'ofendre á la reyna, visca en lo palau? Cómo justificar un afany de venjansa, posseint com posseix un terrible secret, aplassat durant tants y tants anys?

Pero no siguem quisquilosos, que no podem serho ab un poeta que sab ofegar los defectes á copia de bellesas.

Aquestas resplandeixen en la versificació nervuda, en lo d'alech precís, en l'auència completa de tota requincallia retòrica. La narració del trovador, expliquant l'ardent amor que v'sentir per la reyna, y 'l atreviment ab que v'abordar y 'l martiri y la mort de son pare, es un trós epich. Los quatre o cinch versos ab que reuneix tots los petons de la reyna, per donar una idea de qu'ell l'hi hauria fet per expressar lo seu amor, es un rasgo de primer ordre, que promogué un estrepitoso aplauso. Qui ha escrit aquells versos es un poeta superior.

Llàstima que aquest poeta no siga una mica més transigent ab lo públic! Los uns per massa y 'ls altres per poc. Llenguatge literari no vol dir llenguatge antiquat; y l'públic de Romea no es lo Consistori dels Jochs Florals.

Quant més no guanyaria l'obra, si l'més insim espectador no 'n perdia una sola paraula!

Y l'execució? Tal qual. Aquesta ha de considerarse relativament, tractantse de una companyia que f' temps que ho dihém: no ha nascut p'el gènero dramàtic y menos pel gènero tràgic.

Hi ha que agrahir, no obstant, á tots los actors la bona voluntat y l'interès que demostrau en sos respectius papers.

La escena b'ha servida en punt á decoracions: lo trajo que vesteix en Goula, u' a mica massa á la moda, es á dir, dos ó tres centys anys després de l'època en que se suposa l'acció. Entre poc y massa.

L'èxit brillant y merescut. Una desgracia de familia molt recién, privá á l'autor de sortir á recullir los aplausos del públic y una

rica corona ab que 'ls socis del Cassino de Arenys de Mar volgueren expressar l'agrahiment que sentian p'el poeta, per haverios donat temps endarrera las primícies de tant notable tragedia.

J. R. R.

UN COP D'ULL ALS TEATROS.

Voldria tenir més espai per parlar com es degut de Mlle. Agar que 'ns ha dispensat l'honor de visitarnos, donant una sèrie de sis funcions en lo Teatre Principal.

No perque l'públic s'haja mantingut á una honesta distància de la célebre actris francesa, com acostuma á ferho casi sempre que 's tracta de un artista extranjer que no donga 'l dò de pit y no vinga precedintlo una fama ruidosa, ha de passar en blanch l'Esquella de la Torratxa una manifestació artística, una mica antiquada, es cert; pero no menos notable.

Mlle. Agar es una senyoreta de alguns anys que ha posat tots los cinch sentits en estudiar lo teatre clàssich francés, y principalment la tragedia. No es guapa, ni té una gran figura, ni la distingeixen aquellas qualitats externas que per si solas asseguran la meytat del èxit de un artista.

Sense mes recursos que l'seu talent y l'estudi, dotada de una veu que 'n diriam mascle, si la veu tingues sexo, se presenta á las taules, y á las primeras frasses xoca, després agrada y últimament causa admiració.

Cornille y Racine son uns grans poetes, això tothom ho sab; pero las seves obres, privades de vida y d'acció, ca-i son incompatibles ab lo gust d' l dia. Los seus personatges ho fan tot enraionant, casi rès accionant. Quan ha de passar alguna cosa, passa fora de las taules, fora de la vista del públic: un personatge explica lo que ha succehit, los demés se 'n enteran y expressan los seus sentiments per medi de llargas tiradas de versos de catorze silabas, admirablement escrits.

De manera qu'en aquestas obres s'hi troba la menor cantitat possible de teatre, y la major cantitat possib'e de literatura.

Qui no possehesca l'francés, casi no 'n podria treure l'ayga clara, perque son obres que no entran p'els ulls, sinó per las orellas.

Ab lo dit, calculin quina cantitat de talent se necessita per fer applaudir aquest gènero, davant de un públic que uo es francés y en uns temps com los actuals, en que l'teatre tot es vida, acció, moviment, interés y sorpresa.

Mlle. Agar tréu un partit immens de aquestas obres clàssiques. Als personatges no 'ls hi dona color, pero 'ls hi dona relleu. Sab portar magnificament la túnica y 'l manto que 's plegan sobre del seu cos, ab una majestat y una hermosura de plechs que farian l'enveja de un escultor grech. En aquest punt l'artista francesa es una estàtua vivent. Sols la Ristori pot igualarse ab ella.

Després diu admirablement. Versos hi ha que en los seus llabis valen un'èria en los llabis de la més célebre prima dona. Energia, passió, bona acentuació, gradacions, expressió, forsa y dulsura: no s'pot demanar més.

Quàntas dificultats vensudas! La interpretació de un'obra del dia, no té tant mérit ni ofereix tantas dificultats com l'interpretació de un'obra clàssica. En aquella basta copiar la naturalesa; en l'última es necessari crear. La primera es una reproducció vivent; la segona es una resurrecció artística.

Per acabar de comprender l'mèrit de l'artista francesa que ab tant zel y noble intel·ligència conserva las tradicions classiques del teatre de son país, basta compararla ab los demés actors que la secunden. Quin ènfasis, aquests, quina cantarella, quina monotonial! Ella en cambi quina varietat d'expressió, quina armonia de moviments y d'accents! Figürinse una estàtua grega entre mitj de una col·lecció d'estàtuas barrocas... algunas de la categoria de figures de pessobre.

Una novedat: las obres se representaven sense intermedis. Al acabarse l'acte, marxavan los personatges y un minut després, tornavan á sortir y 's dava principi al acte seguent.

Es l'únich que tenen de modern aquestes representacions. Son de trén exprés: totas las estacions se passan de llarg.

Al Liceo s'ha posat *Roberto il Diavolo*, ab qual opera ha debutat l'eminent Cepeda.

Dir que aquesta cantant v'portar-se b'era seria dir una vulgaritat. Com sempre que 's tracta de música de Meyerbeer, la Cepeda sab inocularli aquell soch dramàtic, aquell brio que ella sola 'n te 'l secret. La Torressella en la part de Isabella, brilliant com sempre.

Y aném al tenor Barbaccini, que lluyant ab las dificultats del gènero, mostrá que no hi ha tals dificultats per un artista de conciencia, posseedor de una bona escola.

Lo baix Vidal que no es un baix profundo, lingüe de suprir ab lo talent, lo que d'òrgan lo hi saltava, y 's feu applaudir. Ultimament ha vingut lo célebre baix David á reforsar l'interpretació del Roberto, alcasant

dimars (y axó qu'era dimars) estrepitosos y merescuts aplausos.

Los cors molt b'és. Just es consignar que baix la direcció del mestre Acerbi, progressan de dia en dia. L'orquestra regular: no v'ha tenir cap cayguda, però tampoc v'ha elevarse.

S'està preparant lo *Mefistófele* de Boito. L'elecció es molt acertada.

De l'estreno de la tragedia *Judith de Welp*, ja'n doném compte per separat, y dels demés teatros no cal parlarne. Han fet lo de sempre.

L'opera popular s'ha trasladat del *Retiro* al *Circo*. Lo teatre del Bon Retiro ha caygut en mans del *Hotel Continental*, y sembla que serà transformat en cuyaña. 'ls aplaudits artistas que allí treballavan, la Bazzani, la Vazquez, en Fattorini, en Ponsini, en Serra y demés de la colla, reforçats dintre de poch per las germanas Ravogli y per la Russell, donaran una sèrie de funcions en lo Teatre del carrer de Montserrat, á mitja endolla l'entrada.

Obra d'estreno — *l Lombardi*.

Desitjo de tot cor que 's guanyin la vida, y que cap més cuynier los hi fassa desembrassar lo teatre.

N. N. N.

DIVUIT ANYS!

(EN LO DIA DE MON CUMPLEANYNS).

Divuit anys que petjo 'l globo,
divuit anys fa avuy, que 'm trobo,
en un mon vil y mesquí,
y ni 'l pare, ni 'l mare,
m' han esplicat may encara,
perquè 'm varen fer venir.

Tan bé que ans de neixe estaba
re 'm faltaba;
no sabia que eran planys;
avuy constantment me queixo,
avuy ja fa que nols deixo,
divuit anys!

Trista n'és la recordansa,
jo contava en ma esperança,
ocupar, sense entrabancs,
un palau, plé de riquesa;
y 'm trobí ab molta sorpresa,
en un llit de pots y bancs!

Viure y viure en la miseria?
Oh trajérial!
Per xo, pares, tais afanys?
No tingui llavors sosiego,
y ja sé que axis renego,
divuit anys!

Divuit anys! Fetra terrible
que 'm recorda lo insufrible
que tot lo d'aquest mon es!
Perquè sense consultarme,
van, mos pares, envirme
aquí sense més ni més?
Quina feyna aquí tenia?
Perqué havia
de sufrir com mos companys?
Est dupte mon cor rosega
y ja fa que estich de pega,
divuit anys!

Y lo que més me subleva,
es saber que a casa m'eva
van celebrar 'l jorn malvat;
celebrar ab goig y manya
la célebre y alta hasanya
de sé un altre desditxat!

Això, vaja no m'ho esplico,
m'hi capfico,
y fa que aumenti mos planys...
mentrestant, corren las horas
y han passat desde llavoras,
divuit anys!

Per mi aquell jorn es horrible,
es comensament terrible
de penas, afanys y dol;
es l'origen de ma pena,
oh, si 'l sol que a tots ilumena,
hagués deixat de ser sol...

Això avuy, no 'm veuria,
no tindria
ni penas, ni dols, ni afanys!
per xo aquell jorn malaheixo
y ja fa que 'm consumeixo
divuit anys!

Divuit anys! Edat bonical
edat, la més bella y rica,
diuhen, y axó ja 'm té cuyt;
si ab sols divuit anys m'abruma
veure en lo mon tanta escuma,
qué faré ab altres divuit?

Si avuy per tant poc me queixo
y susfreixo,
que faré ab tanis desenganyos?
Ay.. m'horritza, y.. m'atonto,
al veure que no més conto
divuit anys!

JOAN GUARRO ELIAS.

ESQUELLOTS.

Cóm cambian las cosas del mon!
L' endemá de fer lo discurs de despedida als prínceps de Baviera, quan las patillas de D. Francisco portavan trassas de creixeli quatre pams més, tot d' un plegat, los venedors de diaris surten al carrer cridant: «La caida del governo, dos quartos!» y D. Francisco pert lo mon de vista, sá una tentina y cau... para no volver á levantarre.

«Ved lo que el mundo decia
viendo el feretro pasar:

En Cabot:—Mestre, y la herencia?
En Casas:—Tant hi vá l' rey com lo papa.
En Michel:—Qui l' hi havia de dir!
Un socio del cassino:—S' ha acabat lo bróquil.
Un listero:—S' ha acabat la grava.

Pero la frassé més bona
vá ser la de 'n Fontrodona.

En Fontrodona se trobava al Circ de Liceo, quan vá saber que había cayut lo ministeri .. y per consegüent que havia de caure D. Francisco.
Tot d' un plegat pren lo sombrero y cap á la porta faltá gent.

—Ahont vá, D. Ignasi, tant depressa?
—M' arribo á casa, á respallarme 'ls pantalons.

Está á punt de disoldres l' Ajuntament de la grava.
Crit sagrimental:
—Ha mort l' Ajuntament de la grava jvisca l' Ajuntament del arrós!

L' Ajuntament conservador vá ser disolt per l' Ajuntament fusionista.

L' Ajuntament fusionista será disolt per l' Ajuntament conservador.

Un punxa sàrrias socio del cassino:
—Aixó es un tort!

Un conservador:

—Si, es en Tort y Martorell.

—Pero que 'ns tréguin de la casa gran será una iniquitat ¿qu' hem fet nosaltres? ¿de qué se 'ns acusa? exclamava un manso de la majoria.

—Prengui paciencia y diga: ¿qué havia fetl' anterior Ajuntament? ¿de qué se 'l acusava?

—Per aixó mateix, que una vegada disolt los nostres varen tirar terra sobre l' assumpto.

—Terra? Donchs miri: nosaltres serém més generosos: nosaltres no hi tirarém terra; pero hi tirarém grava.

Han declarat cesant al Sr. Cordero, oficial del govern civil.

—Pobret!

L' han sacrificat com un anyell.

Sembia que un catalá ha trobat un remey contra la filoxera.

Y que s' están fent experiments en unas vinyas del mitj-dia de Fransá.

Gran gloria será per Catalunya, si aquests experiments donan resultats.

Pero, per Déu, que no digan que 'l sabatè es qui vá més mal calsat. Vinga á Barcelona l' autor del invent y apliqui 'l remey á la vinya municipal.

Ja tenim gobernador nou.
Un gobernador que s' ha dirigit al públich ab una alocució de tres ratllas escassas.

No m' desagrada.

Home de pocas paraulas, acostuma á ser home de molts fets.

Si vol quedar b³, té un camí ben obert. Lo camí que seguia en Gil Maestre. Tranquilitat al home pacifich; pau al home politich, guerra oberta contra 'ls criminals.

Lo Sr. Gil Maestre deixa un recort honrat y un bon exemple.

Lo director de la Mosca roja es á la presó.
Lo dibuixant de la Mosca roja es á la presó.

L' administrador de la Mosca roja, no es á la presó; pero 'l buscan.

Tant si la payella está en mans dels esquerrans, com si está en mans dels conservadors, tractantse de la prempsa ja se sab:

No s' escapa una mosca.

Un fumador de Arévalo á dintre de una cajetilla va trobarhi... ¿qué dirian?

Una arrecada ab un diamant.
Are no s' aficionin á comprar cajetillas, que aixó de l' arrecada no succeheix sino una vegada á la vida. Casi b³ es un miracle.

Un altre vegada 'l mateix fumador es capás de trobarhi una cigarra que anirá á reclamarli l' arrecada.

L' escena passa á Moravia, pais en lo qual acaba de establirse 'l giro.

Se presenta una noya jove y maca ensenyant un mandat per cobrar una petita suma.

L' empleat, després de llegir:
—Diuhen aquí que l' hi envian tres florins y mil petons. Vol cobrar desseguida?

—Vaya, es clar, diu la nena.
Y l' empleat després d' entregarli 'ls tres florins l' hi fa 'ls mil petons sense perdonarni ni un.

Reflexió de un cessant de correus:

—Aquí 's perden las cartas; allá ni un petó. Si sabia que 'm volian me 'n anava á Moravia.

Cullit al vol: al Principal:
—Qué 't sembla l' Agar?
—Que si són més guapa, 'm faria agareno.

S' anuncia la reaparició de la Bomba.
¡Misteris de la política! Los masclles se tornan famellos.

Quan son al poder lo Bombo.
Quan son á la oposició la Bomba.

¿Qué diuhen, que 'ls conservadors tractan de impedir a tota costa, que 'l celebre Fontrodona torni á formar part del Ajuntament?

—Oh ingratisu!
Desdenyar al home de més pés del partit conservador!

Si jo fos de D. Ignaci 'm faria demagogo.

EPÍGRAMAS.

S' acostuma á dir d' antich
que per dugas perdius dos:
me sembla qu' es disbarat,
que sent dos son massa pochs:
jo trobo que han de ser tres:
las dugas perdius y jo.

—A qué vè aquest capellá?
—A ajudarte á b³ moir.
—Donchs ja se 'n pot entorná.
—Lo que hauria de venir
á ajudarme á ben cura.

R. ARUS Y ARDERIU.

A la Bolsa hi ha hagut molts alts y baixos... y moltes víctimas.

¡Quants noms á la pissarra!
L' alsa ha produhit molles caygudas.

—Escena:
—Miri, D. Mariano: ha suxit lo seu caixer enduhent-seli...
—La caixa?
—No, la senyora.
—Cristol quin susto m' havia dat!

QUENTOS.

Deya un soldat aragonés:
—El sargento, aunque somos del mismo pueblo, no hace otra que castigarme porque llevo las orejas suyas.

Y la seva ninyerá l' hi deya:
—Toma, y porqué no te las lavas?

—Otra! Habia de salirse con la suya?

Un metje després de visitar á un malalt, crida apart á un nebó, probable heréu de aquell:

—Jove, l' hi diu, estich en lo cas de prevenirlo que está á punt de perdre al seu oncle.

Lo nebó ab molta sanch freda:
—Senyor Doctor, quan vosté vulga.

Passa pèl carrer un subjecte que té unas camas molt llargas, y diu un criticón:

—Vaya un atreviment, anar pèl carrer dessobre de aquestas camas.

Entre dos escritors:
—Jo ho tinch per sistema: no firmo mayres de lo qu' escrich.

—Donchs jo, al revés, firmo lo qu' escrich, y devegadas fins lo qu' escriuen los altres.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

—Hu-dos-tres segona-dos
la Prima-dos-terça-quarta
dos-tres-quatre ab un senyor
al portal de aquella casa?

—Sembla que no puga ser
tant luxo sent tot mentida:
si no poden menjár dos

des que ha quebrat son dos-prima!

—Mira, 's despedeix l' estrofa
y l' hi ván al quarta-hu-tres.

—Ha anat mal lo comers licit
y are fá un altre comers.

PEP DEL SIL.

II.

Passant per un hu-dugas
quan á dos-tres anava,
vareig trobar un hu
que una total portava.

UN TONYO.

SINONIMIA.

—Total la tot, carcama!
deya un amo á un fadrí seu,
en lo poble de Total,
que total prop de Manlleu.

J. M. F. DE PETITS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5	—Opera.
3 2 4 5	—Ciutat.
3 2 4	—Llicor.
4 5	—Membre del cos.
4	—Consonant.
1 2	—Negacions.
4 5 3	—Part del globo.
4 2 3 5	—Vila catalana
3 5 4 2 1	—Nom propi

DOS LIBERALS.

TRENCA-CLOSCAS.

CALOR.

Formar ab aquestes lletres lo nom de una ciutat d' Espanya.

CIUTADÀ PIRANDÓ.

CONVERSA.

—Vols venir Tomás?
—No 'u sé, aixó segons.

—Segons que?

—Segons ahont vajas. Veyam, ahont vas?

—Tots dos ho hem dit.

CROPSIS.

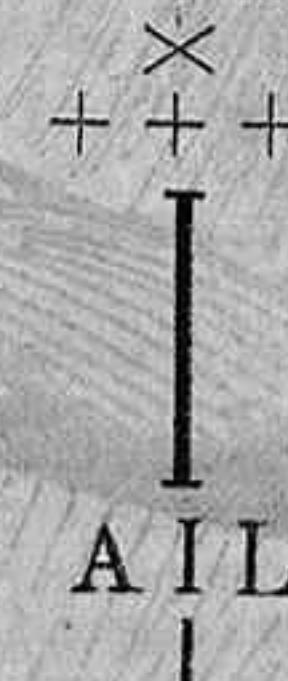
ROMBO.

• • •

Sustituir los punts ab lletres que llegidas vertical y horizontalment, digan: 1.ª ratlla, una consonant.—Segona: una part del cos humà.—Tercera: Una vila catalana.—Quarta: Un nom propi.—Quinta: Una lletra.

T. SIMPÀTICH.

GEROGLIFICH.

PRAT, RIBET Y DOBA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

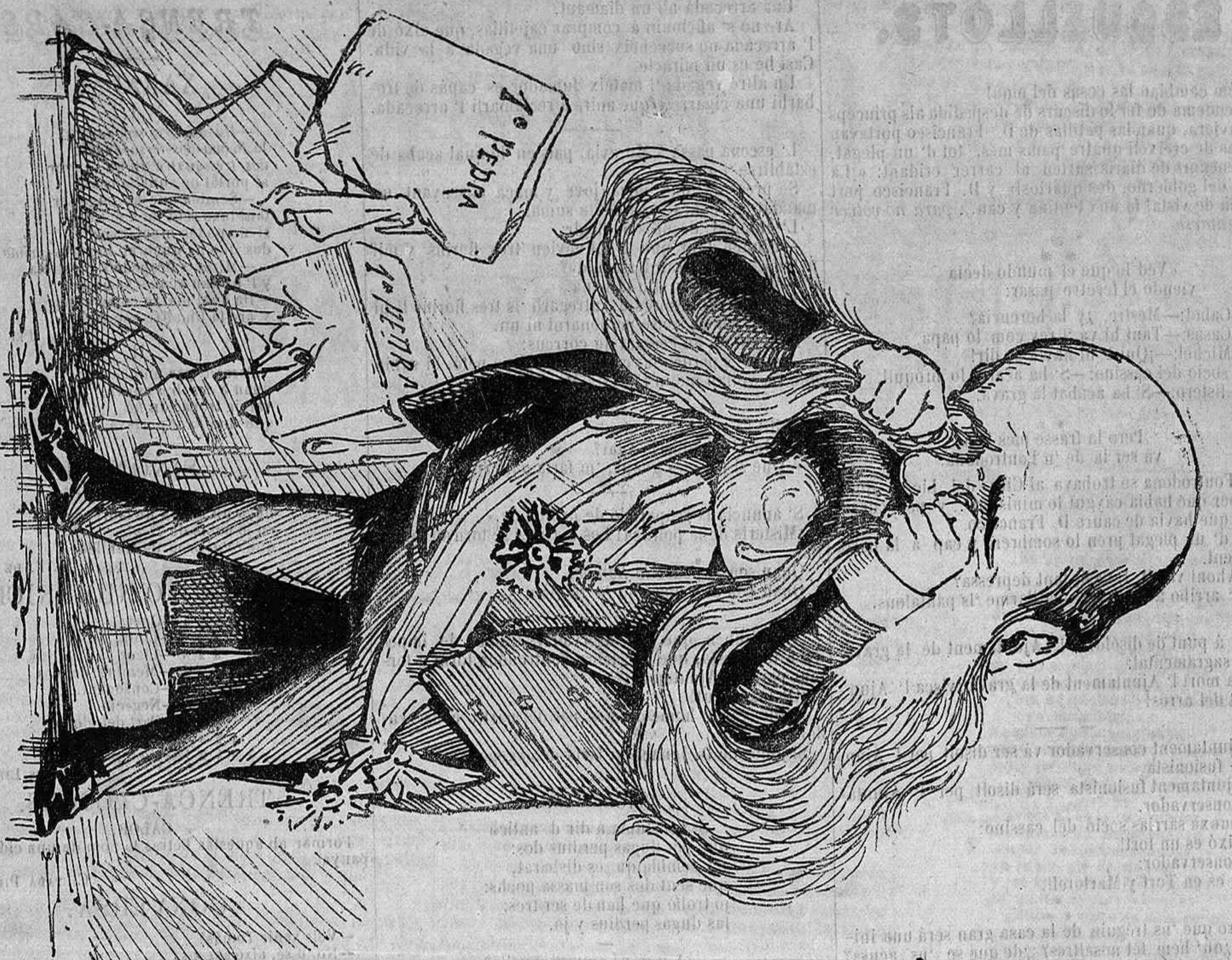
- XARADA 1.ª—Ca-si-no.
- Id. 2.ª—Se-ra-fi-na.
- ANAGRAMA.—Comas-Cosma-Mosca.
- PROBLEMA ARITMÉTIC.—232792560.
- TRENCA-CLOSCAS.—Raimundo
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Marcelo.
- ROMBO.—

M
N A S
M A N E L
S E T
L

- GEROGLIFICH.—Per promeses un sastre.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

REFRANS PER ACTIVA Y PER PASIVA.

De las riallas venen las plorallas.

De las plorallas venen las riallas.